

УДК: 378.091.2/.3:364-787.522:378.09-021.67-057.87-054.6

Інеса Молчанова, Бойко Л.П.

ЗДМУ (Центр підготовки іноземних громадян), Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНІ ЗАХОДИ ДЛЯ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА ПІДГОТОВЧОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

Inesa Molchanova, Boyko L.P.

ZSMU (Foreign citizens training center), Ukraine

ORGANIZATIONAL AND EDUCATIONAL MEASURES FOR THE SOCIAL ADAPTATION OF FOREIGN STUDENTS AT THE TRAINING FACULTY

Кожний іноземний студент, що прибуває до ВНЗ України на навчання, є представником певної країни з особливою ментальністю, психологічним станом, своєрідним сприйняттям світу й нового соціокультурного середовища. Це необхідно враховувати для успішного керування навчально-виховним процесом студентів-іноземців

Більшість іноземних студентів, які приїжджають до України для подальшого навчання у ВНЗ нашої країни починають своє навчання на підготовчому відділенні. З моменту потрапляння в нашу країну ці студенти зазнають дискомфорту. Тому що стикаються з незнайомим для них мовним, соціальним і національним середовищем, до якого їм потрібно адаптуватися. Окрім цього вони повинні пристосуватися не лише до умов навчання в університеті, нового режиму, до специфіки проживання у гуртожитку, а й до життя в чужій для них країні. І дуже часто такі умови стають для них екстремальними. Особливо складно проходить період адаптації у перший рік навчання майбутніх студентів, тобто на підготовчому факультеті. Студенти гостро відчують вплив незвичної кліматичної зони, особливості погодних умов, у них відбуваються порушення біоритмів через зміну часових поясів. Особливо важко при звичаються до української холодної зими й нестачі сонячних днів у осінньо-зимовий період студенти з африканських країн і Південно-Східної Азії. До цього слід додати й екологічну ситуацію у великих містах: загазованість повітря, велика кількість транспорту, шум, багато людей тощо. Окрім фізіологічних факторів, на адаптацію впливають соціальні фактори, нерідне соціальне середовище, “мовний бар’єр”, стиль поведінки оточуючих людей та ін. Студентам іншої культури, віросповідання доводиться вивчати, звикати, приймати нове етнокультурне середовище, традиції, тобто проходити культурну адаптацію.

Для того, щоб період адаптації у таких студентів проходив непомітно кураторами груп проводяться виховні та організаційні заходи. Слід зазначити, що виховна робота, яку проводить куратор, спрямовується на забезпечення гармонійного цілісного розвитку особистості, формування у студентів гуманістичного світогляду, соціально-політичної орієнтації, моральності і культури. Головними завданнями виховної роботи є:

- виховання принципів загальнолюдської моралі – правди, справедливості, доброти та доброзичливості;
- виховання духовної культури особистості;
- забезпечення умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей;
- виховання правової культури, поваги до Конституції, законодавства, державної символіки, знання та дотримання законів;
- поваги до батьків, старших за віком, культури та історії українського народу;
- формування мовної культури;
- формування у студентів потреби вести здоровий спосіб життя, позбавитися шкідливих звичок;
- виховання у студентів бережливого, економного ставлення до державного майна;
- забезпечення високої художньо-естетичної культури, розвиток естетичних потреб та почуттів та інше.

Куратор є головним у виховній роботі, наставником і радником студентів. Він здійснює свої функції шляхом контролю за успішністю студентів, залучаючи їх до позанавчальних заходів та вибудовує відносини зі студентством на основі співпраці та партнерства.

Конкретно це втілюється у таких видах робіт:

- Ознайомлення студентів з Правилами внутрішнього розпорядку;
- Інформування студентів про наукове життя університету, культурно-масові, суспільні, спортивні й інші заходи;
- Збір даних про студентів (анкетування; данні з особової справи студента);
- Допомога в організації навчальної аудиторної і самостійної роботи студентів;
- Контроль протягом семестру за поточною успішністю (контрольні роботи, зрізи);
- Сприяння у вирішенні побутових проблем студентів (умови мешкання в гуртожитку, матеріальне положення тощо);
- Бесіда “Як працювати в бібліотеці”;
- Бесіда “Як краще організувати навчальну та самостійну роботу”;
- Бесіда “Про етику міжособистісних стосунків у групі”;
- Допомога у розв'язанні конфліктних ситуацій студентів (у групі, з викладачами, з керівництвом підрозділів);
- Індивідуальна робота зі студентами з питань відвідування занять, поведінки, дотримання етичних норм; підтримка контактів з батьками або родичами

студентів в міру необхідності (проблеми успішності, дисципліни, адаптації);

- Проведення олімпіад з української мови;
- Залучання студентів до участі в різноманітних конкурсах (конкурс читців);
- Бесіда “Мовленнєва культура студента”;
- Бесіди “Про профілактику та запобігання розповсюдженню в студентському середовищі негативних явищ (паління, пияцтва, наркоманії, тощо);
- Організація перевірки умов проживання студентів у гуртожитку; дотримання студентами правил внутрішнього розпорядку;
- Відвідування мистецьких заходів, музеїв, театрів, тематичних виставок;
- Екскурсійні поїздки у місця історичної та культурної спадщини України.

Отже, метою організаційно-виховної роботи, яку виконують куратори груп є формування шанобливого ставлення іноземних студентів до національно-культурних традицій нашої країни, мови. Ознайомлення з правами і обов'язками громадянина України. Підготовка до подальшого життя і майбутньої професії.